

POLITIKA NLB GRUPE PROTIV KORUPCIJE I PROTIV MITA

NLB Grupa je čvrsto posvećena usklađenosti i integritetu i ima nultu toleranciju, na bilo koji oblik prakse korupcije i podmićivanja u različitim jurisdikcijama u kojima posluje.

NLB Grupa je svesna važnosti borbe protiv korupcije, kao i drugog finansijskog kriminala. Tako su NLB dd i ostale članice NLB Grupe aktivno sprovodile politike i procedure za praćenje nulte tolerancije na bilo koji oblik korupcije, bilo u javnom ili privatnom sektoru. Utvrdili smo pravila i procedure, smernice i pravila ponašanja u tom pogledu, koja su obavezujuća za sve zaposlene, kao i članove organa upravljanja NLB i članica NLB Grupe. Ove standarde očekujemo od poslovnih partnera, dobavljača i drugih osoba sa kojima sarađujemo.

Kao deo naše politike uzbunjivanja, dostupni su posebni kanali za uzbunjivanje (<https://whistler.nlb.si/>) svim zaposlenima preko kojih mogu savesno i poverljivo izveštavati nadležno rukovodstvo za usklađenost, povodom sumnje na korupciona dela ili druge oblike rizika od korupcije, za koje postanu svesni tokom obavljanja profesionalnih aktivnosti. Kao deo našeg pristupa, garantujemo ne samo anonimnost uzbunjivača, već i njihovu zaštitu od bilo kakvog oblika revanšizma.

U NLB Grupi svaki oblik korupcije je strogo zabranjen

Korupcija je svaka zloupotreba položaja u privatne svrhe. Ovo uključuje sticanje finansijskih i nefinansijskih koristi za sebe ili za druge. Primeri korupcije su ucena, podmićivanje, prevara, nepotizam, određene olakšice.¹

U NLB Grupi je zabranjeno koristiti bilo koje resurse, bilo koje članice NLB Grupe, u bilo koje nezakonite svrhe ili svrhe koje nisu u skladu sa antikorupcijskim pravilima, predviđenim ovom Politikom. Zaposleni su dužni da odbiju svako koruptivno ponašanje i da to odmah prijave OJ nadležnoj za usklađenost.

Nezakonito primanje i nedozvoljeno davanje poklona (mito)

U NLB Grupi je strogo zabranjeno nedozvoljeno davanje ili primanje poklona, bilo kome ili od bilo koga, bilo poslovnog partnera, dobavljača ili javnog službenika, kako bi se dobio novi posao, zadržao postojeći ili na pogrešan način unapredili nečiji interesi. Niko u NLB Grupi ne sme ni pod kojim okolnostima obećati, ponuditi, prihvatiti ili dati bilo šta što bi se moglo smatrati mitom. Ne samo da je ovo nezakonito; predstavlja krivično delo, krši politiku NLB Grupe i narušava naš poslovni integritet.

Olakšice

U NLB Grupi zabranjena su olakšice. Ne smeju se dati ili prihvatiti plaćanja za olakšice. Plaćanja za olakšice su plaćanja u kojima se (nizak) iznos novca nudi ili obećava državnim službenicima ili predstavnicima vlasti ²kako bi se osigurale ili ubrzale rutinske ili neophodne

¹Koruptivnom radnjom se smatra i traženje – ako neko obećava ili čak daje nagradu drugoj osobi u zamenu za radnju koja ima znakove korupcije. U tom slučaju, i traženo lice i lice koje stvarno vrši radnju učestvuju u koruptivnoj praksi.

²Javni službenik je:

- Službenici ili zaposleni u bilo kojoj vladi ili državnom organu, agenciji ili pravnom licu na bilo kojem nivou (uključujući kandidate za političke funkcije, članove ili političke stranke i zaposlenike, kao i političke stranke)

aktivnosti koje su deo redovnih (službenih) procedura. Obično se takva plaćanja traže u gotovini. Tipični primeri su isplate (niskih) iznosa državnim službenicima za osiguranje vize, prolazak robe kroz carinu, ili ubrzanje procesa izdavanja službenih dozvola (licence, građevinske dozvole itd.), ili okončanje procedura. Iako se u određenim zemljama širom sveta takva plaćanja traže, ona predstavljaju mito i često uključuju poklone i slično.

Nepotizam

U NLB Grupi nepotizam je zabranjen. Sve procedure zapošljavanja ili outsourcinga moraju se sprovoditi transparentno, uz primenu principa fer i jednakog tretmana i pružanja jednakih mogućnosti, u skladu sa propisanim procedurama zapošljavanja ili outsourcinga kako bi se zapostlili najbolji kandidati i izbegao sukob interesa.

Nepotizam znači da se donosilac odluke ili lice koje ima uticaj na odlučivanje bez opravdanog i obrazloženog razloga, preferira prema članovima svoje uže porodice ili drugim osobama u bliskom ličnom odnosu sa njima (ličnim poznanicima).

Lobistički i politički doprinosi

Lobiranje je proces u kojem interesne grupe i/ili civilno društvo pokušavaju uticati na donosiocel odluka (obično političke). Članovi upravnog odbora NLB lobiraju i zastupaju interese NLB u skladu sa relevantnim propisima, poštujući princip transparentnosti (kao neregistrovani lobisti) u skladu sa zakonskom regulativom koja reguliše lobiranje. U izuzetnim slučajevima, registrovani lobisti mogu se koristiti za zaštitu legitimnih interesa uz prethodno odobrenje uprave relevantne članice NLB Grupe. Bilo kakvo drugo lobiranje u ime NLB-a nije dozvoljeno. Izražavanje interesa u ime NLB (ili druge članice NLB Grupe) preko interesnih udruženja, kao što su udruženja banaka, ne smatra se lobiranjem.

U NLB Grupi članovi ne plaćaju političke doprinose – ni direktne ni indirektne. Politički doprinosi su doprinosi jednom ili više političara, političkoj kampanji ili političkoj stranci. Takvi doprinosi se mogu smatrati pokušajem sticanja poslovne prednosti. NLB Grupa je politički neutralna, te stoga ne daje finansijske priloge političkim strankama, političkim predstavnicima ili političkim kampanjama. Ipak, svaki zaposleni, bez obzira na svoju poziciju, može slobodno učestvovati u političkim aktivnostima ili kampanjama, ali kao pojedinac u svojoj privatnoj sferi, bez korišćenja resursa, mreža ili brenda NLB-a za doprinose (finansijski ili nefinansijski) aktivnostima političke stranke, političarima ili političkim kampanjama.

Sponzorstva i donacije

Donacija je jednosmerna transakcija, prilog namenjen onima kojima je pomoć potrebna, a primalac ne mora ništa učiniti u zamenu za donaciju. Sponzorstvo je dvosmerna transakcija, pri čemu primalac sponzorskih sredstava mora ispuniti i određene unapred dogovorene obaveze, kao što su publicitet, pokazivanje logotipa sponzora itd. Društvena odgovornost, koja uključuje programe sponzorstva i donacija, jedna je od osnovnih obaveza NLB Grupe; stoga je neophodno poštovati uspostavljene transparentne procedure odobravanja i praćenja da li je ispunjena svrha donacija i sponzorstva (uključujući i uslove).

Donacije i sponzorstva su dozvoljeni ako izražavaju ili podržavaju vrednosti NLB Grupe i ako su u skladu sa internim politikama NLB Grupe. Svaki zaposleni u NLB Grupi mora izbegavati odobravanje donacija i sponzorstva na netransparentan način profitnim organizacijama, udruženjima ili organizacijama, odnosno licima povezanim sa NLB Grupom, ili bez poštovanja propisa utvrđenih za odobravanje donacija i sponzorstva.

-
- Zaposleni u državnim preduzećima
 - Lica koja vrše javna ovlašćenja za račun države (npr. član diplomatskog predstavništva)
 - Članovi međunarodnih organizacija

Standardi za dobavljače i/ili spoljne dobavljače

Naši procesi kupovine mogu uključivati robu i usluge koje se redovno proizvode u zemljama širom sveta. Stoga je važno biti svestan rizika s kojim se NLB Grupa suočava zbog ponašanja naših dobavljača i spoljnih provajdera (poslovnih partnera). Odgovorno poslovanje znači da osiguravamo saradnju samo sa dobavljačima koji imaju visoke etičke standarde koji odgovaraju našim. Dobavljači ili spoljni provajderi mogu takođe uključivati podizvođače, dobavljače robe i usluga, za bilo koju članicu NLB Grupe. Sve treće osobe moraju biti na odgovarajući način proverene, praćene i kontrolisane na osnovu rizika koje članice NLB Grupe moraju redovno procenjivati. Dobavljači i spoljni provajderi moraju biti unapred obavešteni o zahtevima u oblasti usklađenosti i integriteta, dobiti linkove za pristup objavljenom Kodeksu ponašanja NLB Grupe (za javnu upotrebu), te ugovorima sa NLB dd i drugim članicama NLB Grupa koji moraju da sadrži standarde u oblasti usklađenosti i prevencije korupcije, kao i odgovarajuće pravne lekove (raskid ugovora zbog nepoštovanja standarda NLB Grupe). Takođe je potrebno sprovesti due diligence dobavljača i eksternalizovanog provajdera, te vršiti redovne procene rizika ugovornog odnosa tokom trajanja ugovora u skladu sa internim pravilima za outsourcing i procedure nabavke. Kako bi se sprečila korupcija, sva pravila ove Politike, uključujući pravila o poklonima, olakšicama i podmićivanju, primenjivaće se mutatis mutandis na dobavljače i eksterne provajdere na isti način.

Korišćenje posrednika

Posrednici su agenti, savetnici, agenti za nekretnine, zastupnici i druga lica koja deluju u ime i za račun NLB dd ili drugog člana NLB Grupe. U određenim slučajevima sarađuju i sa državnim službenicima (npr. prilikom dobijanja dozvola za izgradnju poslovnih zgrada, dobijanja drugih dozvola i sl.).

U praksi, rizik od korupcije i mita je veći (takva su dela češća) kada se koriste posrednici. Budući da oni predstavljaju NLB Grupu, odgovorni smo za naše posrednike kao da su naši zaposleni. Stoga se posrednici moraju unapred informisati o zahtevima u oblasti usklađenosti i integriteta, dobiti linkove za pristup objavljenom Kodeksu ponašanja NLB Grupe (za javnu upotrebu), te ugovorima sa NLB dd i drugim članicama NLB-a. Grupa mora da sadrži standarde u oblasti usklađenosti i prevencije korupcije, kao i odgovarajuće pravne lekove (raskid ugovora zbog nepoštovanja standarda NLB Grupe). Kako bi se sprečila korupcija, sva pravila ove Politike, uključujući pravila o poklonima, olakšicama i podmićivanju, primenjivat će se mutatis mutandis na posrednike na isti način.

Zapošljavanje ili naručivanje usluga od bivših državnih službenika, funkcionera ili njihovih rođaka

Državni službenici i nosioci funkcija, njihovi bliski članovi porodice i druge osobe koje su s njima blisko povezane (npr. prijatelji, drugi bliski poznanici) nikada neće biti prioritet zbog ovih veza u postupcima zapošljavanja, ili procesima naručivanja usluga ili kupovine robe. Isto pravilo važi i za bivše državne službenike i funkcionere, u periodu od poslednjih 5 godina od prestanka radnog odnosa ili funkcije. U postupcima zapošljavanja i procesima nabavke mora se utvrditi da li postoje rizici od korupcije ili sukoba interesa, zbog takvih veza u skladu sa ovom Politikom i politikom koja reguliše upravljanje sukobom interesa. Ukoliko postoji bilo kakva sumnja, OJ zadužena za usklađenost će dati mišljenje.

Kontakti sa visokim državnim zvaničnicima

Članovi organa upravljanja članica NLB Grupe, koji imaju kontakte sa vladom ili predstavnicima države, odnosno predstavnicima diplomatskih predstavništava ili međunarodnih organizacija dužni su, pored poštovanja pravila o primanju i davanju poklona, kako bi zaštitili integritet i reputaciju NLB Grupe, da vode računa da u ovim kontaktima ostvaruju osnovni cilj ove Politike, odnosno obezbede transparentnost poslovanja.

za javno objavljivanje

U cilju zaštite interesa NLB Grupe i poštovanja pravila ove Politike, potrebno je voditi evidenciju o (bilateralnim) sastancima članova organa upravljanja (izvršnih i neizvršnih odbora) članice NLB Grupe sa predstavnici vlade ili države, ili predstavnicima diplomatskih predstavništava ili međunarodnih organizacija. Sekretarijat svake članice NLB Grupe vodi evidenciju o takvim kontaktima sa sledećim podacima: a) mesto i datum sastanka, b) učesnici sastanka i c) svrha sastanka.

Kontakti sa drugim osobama

Zaposleni u NLB Grupi kojima se obrati predstavnik ili agent dobavljača, spoljnih provajdera, klijenta ili treće osobe kako bi na neprimeren ili nezakonit način pokušali neprimereno uticati na poslovne odluke NLB dd ili druge članice NLB Grupe dužni su to odmah saopštiti OJ zaduženom za usklađenost.

Pravila o primanju i davanju poklona

Zaposleni u NLB Grupi ne smeju, direktno ili indirektno, vršiti bilo koji oblik korupcije i ne smeju tražiti ili zahtevati ili prihvatiti ili obećavati bilo kakav novac, nagradu, poklon, drugu korist ili (vraćanje) usluge od bilo kojeg klijenta, bilo kojeg (postojećeg ili potencijalni) poslovni partner ili treća osoba. Poklonom će se smatrati i pokriće putnih troškova i troškova smeštaja, te pokriće ili izostavljanje naknada za učešće na stručnim konferencijama, poslovnim sastancima i kursovima (od strane članice NLB Grupe ili treće strane).

Učešće na ovakvom događaju je dozvoljeno kada:

- troškovi su opravdani, razumni i u skladu sa pravilima o naknadi putnih troškova;
- legitimno je za poslovne svrhe (npr. dati poklon proizilazi iz pogodnosti dobijenih u okviru sponzorstava i donacija i koristi ga NLB za jačanje partnerstva sa svojim postojećim ili budućim klijentima);
- ne odstupa od poslovne prakse; i
- ne ostavlja utisak da bi mogao uticati na razborite poslovne odluke i radnje;
- ne utiče niti ostavlja utisak da može uticati na poslovne odluke i postupke zaposlenog (npr. nema poslovnih pregovora u toku ili planiranih).

Dozvoljeni oblici gostoprimstva (npr. zabava, večere, društveni događaji koji prate konferencije ili stručne sastanke) su oni koji su:

- legitiman za poslovne svrhe i dostupan u istom obliku svim učesnicima događaja;
- pristojne prirode;
- predstavljanje komponente profesionalnog ili poslovnog sastanka razumnog trajanja (maksimalno jedna desetina trajanja programa); i
- vrednosti koju bi pojedinac bio spreman platiti ako putuje privatno.

Javni službenici

Prilikom saradnje sa subjektima javnog sektora (uključujući i subjekte javnog prava) treba biti posebno oprezan; stoga poštuju pravila koja se opšto primenjuju na poklone i gostoprimstvo.

Kršenja Politike

Svako kršenje pravila ove Politike, tretiraće se u skladu sa internim dokumentima, koji se odnose na tretman i sankcionisanje takvih povreda. Korupcija je krivično delo, a posledice su često dalekosežne i mogu uključivati sankcije u vidu značajnih novčanih kazni, stavljanje na crnu listu međunarodnih organizacija, zatvorske kazne za pojedince i kažnjavanje pravnih lica. Osim toga, svaka članica NLB Grupe može pretrpeti znatnu štetu zbog gubitka ugleda, integriteta i društvene odgovornosti. Stoga NLB Grupa svako kršenje ove Politike smatra velikim kršenjem dužnosti zaposlenih; a ukoliko se otkriju povrede, doneće se odgovarajuće

za javno objavljivanje

mere koje mogu dovesti do prestanka radnog odnosa i podnošenja krivične prijave protiv dotičnog lica.

U odnosu na štetne radnje, NLB Grupa je uspostavila standard nulte tolerancije na nezakonite i neetičke radnje i nepoštovanje vrednosti. Ovaj standard je istaknut kao jedan od osnovnih principa kojima se NLB rukovodi u poslovanju.

Nulta tolerancija se odnosi na sve namerne radnje, zaposlenih koje predstavljaju štetno ponašanje za članicu NLB Grupe i kao takve su definisane zakonskim ili podzakonskim aktima, internim pravnim aktima, dobrom poslovnom praksom i drugom opšte poznatom dobrom poslovnom praksom. Nulta tolerancija se odnosi i na radnje zaposlenih počinjene iz krajnje nepažnje – okolnosti u kojima bi zaposleni trebali biti svesni mogućnosti da svojim radnjama mogu naneti štetu NLB-u ili članici NLB Grupe, ali ih nisu sprečili.

NLB Grupa primenjuje nultu toleranciju prema kojoj su sve koruptivne radnje neprihvatljive. Nekoliko takvih manjih radnji, takođe podriva zakon i dovodi do potencijalno težih oblika kršenja.

NLB Grupa je uspostavila kanale za prijavljivanje sumnje na nedolično ponašanje, preko kojih se mogu prijaviti sumnje na kršenje ove Politike (takođe anonimno); članice NLB Grupe dužne su da obezbede zaštitu doušnika i odgovarajuće sprovođenje istražnog postupka i preduzimanje odgovarajućih mera.

za javno objavljivanje

